

[K. Helveg Petersen.]

former, hvorunder det kan ske, igennem etablering af fællesledelser. I Vesttyskland har man i øjeblikket bestræbelser i gang i den retning, idet man går etapevis frem, nærmer sig mere og mere den fælles ledelse, men begynder på et løsere grundlag.

Når man nu ser på, hvad der er lagt frem fra planlægningsrådet gennem årene, så må man jo nok blive en lille smule deprimeret, når man sammenholder det med det, der er sket i praksis, for i virkeligheden må vi erkende, at der ikke er sket særlig meget, og det er vel heller ikke underligt, om planlægningsrådet måske er blevet lidt deprimeret ved at se den mangel på udvikling, der her er tale om. Der er jo nemlig i realiteten sket meget lidt inden for de meget lange uddannelser med hensyn til forandringer. Der er sket meget lidt med hensyn til det sigte, man har, og den struktur, man opbygger dem efter. Ministeren siger i redegørelsen noget om, at vi må rejse spørgsmålet om, hvad de unge skal uddanne sig til. Vi må se i øjnene, at vi måske skal rokke ved de selvstændige universiteters tro på egne opgaver og værdier. Det er i virkeligheden sagt temmelig drastisk. Vi skal se på spørgsmålet om, hvordan man sikrer sig, at de unge går ud med en uddannelse, som de kan finde anvendelse for, hvilke behov der er for uddannelserne.

Så understreger ministeren, at hidtil har dialogen mellem universiteterne og det private erhvervsliv været meget spag, men nu skal dialogen i gang. Ministeren kunne også med megen ret have sagt, at dialogen imellem universiteterne og administrationen, samfundsinstitutionerne, har været overordentlig spag. Hvad mener man f. eks. om den oplysning, vi fik, jeg tror, det var i går, om, at kun én ud af hver ti socialrådgivere, der dimitteres fra Odense universitet, har fået ansættelse? Socialstyrelsen skulle have sagt, at man ikke kender noget til dette, man kender ikke noget til denne uddannelse. Jeg tør nok sige, at her stilles det manglende samarbejde i relief, og vi må være meget opmærksomme på, at der her ligger en lang række problemer, som vi kommer til at se på.

Det, der er foregået af ændringer på de gamle universiteter, er jo i virkeligheden småting, når vi ser på det, som er lagt frem

fra planlægningsrådet. Det er de nye uddannelsescentre, der har måttet tage sig af det nye, og så ved vi jo alle, hvordan det er gået. Vi ved, i hvilken grad der har været kritik mod Roskilde, og nu nærmer kritikken sig Ålborg. Det er ikke noget nyt; alle nye uddannelsesinstitutioner er udsat for kritik, når de spirer frem. Jeg skal slet ikke komme ind på, hvad der er gjort af dårligt ved Roskilde universitet, jeg skal bare sige, at det jo hele tiden har været det negative, der har været det centrale i debatten, og ikke de positive sider, der vitterlig er blevet udviklet.

Men nu er der altså alvorlig grund til, at vi siger til de gamle universiteter, at nu er det så deres tur, nu må vi kræve ændringer fra deres side, og nu kommer vi ikke uden om en gennemgang af det sigte, man har, og vi kommer også til at se på studietidslængden. Hvor det drejer sig om forbindelse mellem uddannelse, der gives, og det modtagende samfund, ja, så må det være berettiget, at samfundet går ind i overvejelserne om indholdet. Hvis der i uddannelserne er områder, der i høj grad skyldes traditioner og overleveringer, og hvis værdi i overvejende grad knytter sig hertil, så må der foretages forandringer. Jeg håber meget, at alle interesserede parter vil se nødvendigheden af, at man nu går mere kraftigt og åbent ind for revisioner. Det nytter ikke, at man vil hævde, at der dermed gribes ind i universiteternes frihed. Det er ikke tanken, at vi her eller andre på samfundets vegne skal blande sig i den måde, hvorpå man underviser, lige så lidt som vi skal blande os i den forskning, der finder sted. Disse fundamentale forhold skal ikke angribes.

Men spørgsmålet om uddannelsestidens længde er et centralt problem. Ministeren siger, at en uddannelse formentlig altid kan føre til et mere tilfredsstillende fagligt resultat ved en forøgelse af studietiden. Det kan den vel, men det er ikke altid, den gør det. Man kan udvikle sig og tilegne sig viden på andre måder. Og ser man på, hvad der sker i andre lande inden for de højere og de videregående uddannelser, så er der en klar tendens til at acceptere en langt større smidighed i forholdet mellem de formelle uddannelser og det omgivende samfund. En af de betragtninger, der lægges til grund, er, at man ikke inden for et formelt uddannelses-system én gang for alle kan færdiggøre de